

Brugerrådsmøde, Rigsarkivet Odense den 14. maj 2018

Til stede: Mette Fløjborg (brugerrep.), John Andréa (brugerrep.), Michael Bregnsbo (SDU) og Ellen Warring (Odense Bys Museer)

Fraværende: Johnny Wøllekær, Arne Christiansen og Jytte Skaaning.

1. Nyt fra Rigsarkivet, v. Allan Vestergaard

Allan indledte med at fortælle, at rigsarkivar Asbjørn Hellum går på pension i slutningen af året. Dernæst præsenterede han arbejdet med digitaliseringsstrategien, hvor overvejelser som sikring af samspillet mellem Rigsarkivet og myndighederne, persondatabeskyttelsen, indsamling af forskningsdata m.m. har været på dagsorden. På det brugervendte område er fokus især rettet mod digitalisering og mulighederne for at samarbejde med flest mulige. Inden for de digitale udviklingsområder kommer der en ny indtastningsportal inden så længe, Dansk Demografisk Database overgår til ny platform, og Søg i Samlingerne på sa.dk skal forbedres det kommende halve års tid. Derudover er Rigsarkivets undervisningsmaterialer på sa.dk fortsat et satsningsområde.

Mht. økonomi sker der ikke nedskæringer/fyringer i 2018, men vi skal fortsat spare, og det vil kunne mærkes på vores aktivitetsniveau.

Mette Fløjborg spurgte i den forbindelse ind til digitaliseringsprojektet i forbindelse med Rigsarkivets flytning i København. Allan lovede, at han ville sende listen over digitaliserede arkivalier til brugerrådsmedlemmerne. Rigsarkivet har nemlig modtaget 10 millioner til digitalisering af søgemidler, der hidtil har stået på Slotsholmen. Københavns Brugerråd og AO Brugerråd har lavet en liste over de søgemidler, som de i den forbindelse ønskede indscannet.

Rigsarkivets nye læsesal på Det Kongelige Bibliotek (KB) i København forventes i brug i 4. kvartal af 2019. Forholdene på den nye læsesal vil være bedre end på den nuværende, bl.a. i form af bredere borde, bedre handicapforhold, kantine m.m.. Rigsarkivet og KB vil dog fortsat være to selvstændige institutioner, selvom vi får fælles læsesal.

”Spørg Rigsarkivet” på sa.dk. er nærmest blevet rendt over ende siden foråret. Med udsendelsen ”Forsvundne Danskere” (der vender tilbage til efteråret) steg henvendelserne til Rigsarkivet med næsten 250 %. Vi har normalt en 24-timers svarfrist, men den hæves nu til 72 timer på grund af de mange henvendelser. Inden længe publiceres vores vidensdatabase med spørgsmål og svar fra Spørg Rigsarkivet i de tilfælde, hvor borgeren har samtykket hertil.

Michael Bregnsbo spurgte til muligheden for, at Rigsarkivet kan henvise til private slægtsforskere, hvis man som borger eller forsker har brug for hjælp til opslag i arkivalier på en af Rigsarkivets lokationer. Mette

Fløjborg opfordrede til, at man i forummet på Slægt og Datas hjemmeside (slaegtogdata.dk) kan finde hjælp fra andre brugere.

2. Nyt fra Rigsarkivet Odense, V. Mette Seidelin

Mette indledte med at fortælle, at Rigsarkivet Odenses vagtmester gennem mange år, Jes Nørregaard, er gået på pension fra 1.5. Arkivar Peter Brix er overgået i en ny stilling, hvor han vil varetage en stor del af Jes' opgaver, herunder bemanning af læsesalen.

På læsesalen ses der for tiden to ihærdige medarbejdere fra Ancestry, der affotograferer kontraminiestrialbøgerne fra 1814-1891. De forventer at være færdig i slutningen af august. De bliver lagt på AO som alternativ til de skanninger, der allerede ligger der, men hvor kvaliteten ikke har været gode nok. De nye er til gengæld rigtig flotte. Samtidig er Ancestry ved at afskrive kirkebøgerne, og vi håber, at vi også modtager det afskrevne materiale. Allan supplerede med at fortælle, at aftalen med Ancestry ikke er begrænset til Folketællinger og Kirkebøger. Vi er løbende i snak med dem om projekter. Det skal hertil tilføjes, at Dis-Odense affotograferer Hovedministerialbøgerne for perioden 1814-1891. Dermed kan man som bruger få adgang til begge versioner af kirkebogen (hovedministerial- og kontraminiestrialbogen), som ikke altid er ens.

I april afholdt Rigsarkivet Odense Forskningens Døgn, hvor vi bl.a. havde elever fra Odense Katedralskole inde på arkivet. Her blev de undervist i historiefaglige og samfundsvidenskabelige metoder og prøvede begge dele af gennem forskellige opgaver. Arrangementet blev godt modtaget, og vi forventer at udbyde det næste år igen.

De kommende arrangementer i efteråret ser indtil videre sådan her ud: Arkivar Adam Kronegh fra Rigsarkivet i København, som medvirkede i TV-udsendelsen "De forsvundne arvinger", kommer til Odense og fortæller om sit arbejde med at identificere oplysninger om personer i kilderne. Vi får også besøg af arkivar og seniorforsker Kenn Tarbensen, der vil fortælle om virksomhedsarkiver som slægts- og lokalhistoriske kilder. Nærmere oplysninger om dato og klokkeslæt vil fremgå på sa.dk inden for den nærmeste fremtid.

3. Nyt fra Brugerrådsmedlemmerne

Michael Bregnsbo indledte og fortalte om planlægningen af nye hold i gotisk skriftlæsning under Institut for Historie på SDU. I den forbindelse påpegede Bregnsbo, at det er svært at komme på arkivet med de studerende pga. arkivets begrænsede åbningstider. Allan Vestergaard svarede hertil, at vi gerne holder ekstraordinært åbent for de studerende i sådant et tilfælde. Bregnsbo påpegede endvidere, at med kun 4 måneder til at skrive speciale, har de studerende endnu vanskeligere ved at anvende arkivalier ikke mindst set i lyset af de reducerede åbningstider. Der blev endvidere udtrykt beklagelse over, at man ikke kan låne arkivalier, der er ældre end fra 1848.

Ellen Warring udtrykte ligeledes utilfredshed med, at Rigsarkivets åbningstider er blevet reduceret, og at forskerne på museerne har svært ved at bruge arkivalier af samme grund. Warring spurgte i den

forbindelse Allan Vestergaard, om forskerne har mulighed for at bruge læsesalen uden for åbningstiden. Allan svarede hertil, at Rigsarkivet ved den slags forespørgsler vil efterspørge en beskrivelse af forskningsprojektet, idet vi muligvis kan dispensere, hvis forskerne vil affotografere, og de er villige til at dele billederne med Rigsarkivet. Det kommer således an på en konkret vurdering.

John og Mette informerede om nyt fra deres bagland. John fortalte, at der indtil nu har været to websites med lægdsruller, men at lægdsrullerne nu findes under én side, nemlig lægdsruller.dk. Mette informerede om faesterogskifter.dk, herunder at de manglende sider i skiftebøgerne fra godserne på AO affotograferes af Dis-Odense-fotograferne. Fløjborg nævnte i den forbindelse, at der kunne være nyttigt, hvis Rigsarkivet kunne indgå en aftale med de godser, der ikke har afleveret fæsteprotokoller til Rigsarkivet, om at vi låner materialet med henblik på at få det affotograferet af Dis-Odense. Allan bakkede op om ideen. Derudover blev det præsenteret, at der også er blevet taget billeder af tyendeprotokoller og jordemoderprotokoller frem til 1942. Fløjborg bemærkede desuden, at Dis-Odenses affotograferinger er længe om at komme op på AO. Allan svarede hertil, at de kommer op inden for 60 dage fra modtagelsen. Snakkedagene om torsdagen, hvor frivillige fra Dis-Odense bl.a. præsenterer forskellige arkivalietyper, oplever for tiden ikke samme tilgang som tidligere. Og endelig blev det fortalt, at Dis-Danmark og SSF er blevet slået sammen.

Mette og Allan takkede for fremmødet.